

इत्येतदादिपर्वानां प्रथमम्वज्जित्तरं । अध्यायानां शते हेतु संख्याते परमर्षिणा । सप्तविंशतिरध्याया व्यासेनोत्तमतेजसा । ४०५

अष्टौ श्लोकसहस्राणि अष्टौ श्लोकशतानि च । श्लोकाश्च चतुरशीतिर्मुनिनोक्ता महात्मना ।

द्वितीयन्तु सभापर्व वज्रवृत्तान्तमुच्यते । सभाक्रिया पाण्डवानां किङ्कराणाञ्च दर्शनं ।

लोकपालसभास्थानं नारदादेवदर्शिनः । राजसूयस्य चारम्भो जरासन्धवधस्तथा ।

गिरिव्रजे निरुद्धानां राज्ञां कृष्णेन मोक्षणं । तथादिविजयोऽत्रैव पाण्डवानां प्रकीर्तितः ।

राज्ञामागमनञ्चैव सार्हणानां महाक्रतौ । राजसूयेऽर्धसंवादे शिशुपालवधस्तथा ।

यज्ञे विभूतिं तां दृष्ट्वा दुःखामर्षान्वितस्य च । दुर्योधनस्यावहासो भीमेन च सभातले ।

यत्रास्यमन्युर्दूतो येन द्यूतमकारयत् । यत्र धर्मसुतं द्यूते शकुनिः कितवोऽजयत् ।

यत्र द्यूतार्णवे मग्नां द्रौपदीं नौरिवार्षणात् । धृतराष्ट्रो महाप्राज्ञः सुषां परमदुःखितां ।

तारयामास तां स्तीर्णां ज्ञात्वा दुर्योधनो नृपः । पुनरेव ततो द्यूते समाकृत्यत पाण्डवान् ।

जित्वा सवनवासाय प्रेषयामास तांस्ततः । एतत्सर्वं सभापर्व समाख्यातं महात्मना ।

अध्यायाः सप्ततिर्ज्ञेयास्तथाचाष्टौ प्रसंख्यया । श्लोकानां द्वे सहस्रे तु पञ्चश्लोकशतानि च ।

श्लोकाश्चैकादश ज्ञेयाः पर्वण्यस्मिन् द्विजोत्तमाः । अतः परं तृतीयन्तु ज्ञेयमारण्यकं महत् ।

वनवासं प्रयातेषु पाण्डवेषु महात्मसु । पौरानुगमनञ्चैव धर्मपुत्रस्य धीमतः ।

अत्रौषधीनाञ्च कृते पाण्डवेन महात्मना । द्विजानां भरणार्थञ्च कृतमाराधनं रवेः ।

धौम्योपदेशात्तिग्मांशु प्रसादादन्नसम्भवः । हितञ्चब्रुवतः चतुः परित्यागोऽम्बिकासुतात् ।

त्यक्तस्य पाण्डुपुत्राणां समीपगमनं तथा । पुनरागमनञ्चैव धृतराष्ट्रस्य शासनात् ।

कर्णप्रोत्साहनाच्चैव धार्तराष्ट्रस्य दुर्मतेः । वनस्थान्पाण्डवान्दन्तुं मन्त्रे दुर्योधनस्य च ।

तं दृष्ट्वा विज्ञाय व्यासस्यागमनं द्रुतं । निर्याणप्रतिषेधश्च सुरभ्यास्थानमेव च ।

मैत्रेयागमनं चात्र राज्ञश्चैवानुशासनं । शापोत्सर्गश्च तेनैव राज्ञो दुर्योधनस्य च ।

किर्मीरस्य वधश्चात्र भीमसेनेन संयुगे । वृष्णोनामागमश्चात्र पाञ्चालानाञ्च सर्वशः ।

श्रुत्वा शकुनिना द्यूते निकृत्यानिर्जितांश्च तान् । क्रुद्धस्यानुप्रशमनं हरेश्चैव किरीटिना ।

परिदेवनञ्च पाञ्चाल्या वासुदेवस्य सन्निधौ । आश्वामेनञ्च कृष्णेन दुःखार्त्तायाः प्रकीर्तितं ।

तथा सौभवधास्थानमत्रैवाक्तं महर्षिणा । सुभद्रायाः सपुत्रायाः कृष्णेन द्वारकां पुरीं ।

तनयं द्रौपदेयानां धृष्टद्युम्नेन चैव हि । प्रवेशः पाण्डवेयानां रम्ये द्वैतवने ततः ।

धर्मराजस्य चात्रैव संवादः कृष्णया सह । संवादश्च तथा राज्ञाभीमस्यापि प्रकीर्तितः ।

समीपं पाण्डुपुत्राणां व्यासस्यागमनं तथा । प्रतिसूत्याय विद्याया दानं राज्ञो महर्षिणा ।

गमनं काम्यके चापि व्यासे प्रतिगते ततः । अस्त्वहेतोर्विवासश्च पार्थस्यामिततेजसः ।

महादेवेन युद्धञ्च किरातवपुषा सह । दर्शनं लोकपालानामस्त्वप्राप्तिस्तथैव च ।

महेन्द्रलोकगमनमस्त्वार्थं च किरीटिनः । यत्र चिन्तासमुत्पन्ना धृतराष्ट्रस्य भूयसी ।